

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่าง เป็นพยาบาลวิชาชีพที่อยู่ในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ทำงานในแผนกอายุรกรรม กุมารเวชกรรม อภิบาลผู้ป่วยหนัก ศัลยกรรม และสูติ- หารีเวชกรรม ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จากโรงพยาบาล 12 แห่ง ใน 5 สังกัด ได้แก่ 7 โรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลวชิรพยาบาล โรงพยาบาลกลาง สังกัดกรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลราชวิถี สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช สังกัดกระทรวงกลาโหม โรงพยาบาลรามธิบดี สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และโรงพยาบาลตำรวจ สังกัดกระทรวงมหาดไทย สุ่มตัวอย่างพยาบาล ได้จำนวน 500 คน ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 442 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ มี 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ทางการพยาบาล ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วยหรือพยาบาลประ

จำการ และอัตราเงินเดือน ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อคำถามแบบให้ เลือกตอบและ เต็มค่า

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจความพึงพอใจในงานพยาบาลของจารุวรรณ เสวกวรรณ สร้างขึ้นในปี 2517 ของเทียมศร ทองสวัสดิ์ และเยาวลักษณ์ เลาหะจินดา สร้างขึ้นในปี 2518 ครอบคลุม 7 องค์ประกอบด้วยกันได้แก่สภาพการทำงาน เพื่อนร่วมงาน การปกครองบังคับบัญชา เงินเดือนและสวัสดิการ โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ความมั่นคงปลอดภัยและศักดิ์ศรีอาชีพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีทั้งหมด 78 ข้อ มีลักษณะพอสังเขปดังนี้

1. สภาพการทำงาน มี 11 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 - ข้อที่ 11
2. เพื่อนร่วมงาน มี 12 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 12 - ข้อที่ 23
3. การปกครองบังคับบัญชา มี 16 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 24 - ข้อที่ 39
4. เงินเดือนและสวัสดิการ มี 16 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 40 - ข้อที่ 55
5. โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน มี 8 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 56 - ข้อที่ 63
6. ความมั่นคงปลอดภัย มี 6 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 64 - ข้อที่ 69
7. ศักดิ์ศรีของอาชีพ มี 9 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 70-78

แบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง .76-.91 ความตรงแบบความสอดคล้องภายในระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง .22-.80

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ EPPS ประกอบด้วยข้อกระทง 225 ข้อ แบบบังคับให้ตอบเลือก ก หรือ ข วัดลักษณะบุคลิกภาพความต้องการ 15 ด้าน ได้แก่ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Ach) ความต้องการยกย่องผู้อื่น (Def) ความต้องการเป็นระเบียบ (Ord) ความต้องการการแสดงออก (Exh) ความต้องการพึ่งตนเอง (Aut) ความต้องการไม่ตรีสัมพันธ์ (Aff) ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น (Int) ความต้องการความช่วยเหลือ (Suc) ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Dom) ความต้องการยอมรับผิด (Aba) ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น (Nur) ความต้องการเปลี่ยนแปลง (Chg) ความต้องการอดทน (End) ความ

ต้องการคบเพื่อนต่างเพศ (Het) และความต้องการก้าวร้าวหรือรุกรานผู้อื่น (Agg)

แบบสอบถามชุดนี้แปลเป็นภาษาไทยโดย ละออง พงษ์พานิช (2511) และสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยหาความเที่ยงจากกลุ่มพยาบาลจำนวน 442 คน มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง .30-.84 และความตรงแบบความสอดคล้องภายในในระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง .10-.49

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงพยาบาลของรัฐ ตามรายชื่อที่ส่งไว้แล้ว 7 แห่ง เริ่มการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม 2534 ถึง 27 กุมภาพันธ์ 2535 โดยใช้แบบสอบถาม 500 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 442 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.40
2. นำแบบสอบถามมาลงรหัสข้อมูล แล้วดำเนินการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ระดับความพึงพอใจและลักษณะบุคลิกภาพของผู้ตอบแบบสอบถามคำนวณเป็นร้อยละ
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจในงาน และคะแนนจากการวัดบุคลิกภาพ 15 ด้าน
3. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรความพึงพอใจในงานกับตัวแปรบุคลิกภาพ 15 ด้าน
4. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient) คือ การคำนวณค่า R^2 , คำนี้นักทดลองจากคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน

(β) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ b ของตัวแปรทำนาย และค่าคงที่ของสมการ อันได้แก่คะแนนบุคลิกภาพแต่ละด้านจะร่วมกันทำนายระดับความพึงพอใจในงานได้เพียงใด ซึ่งหาโดยวิธีวิเคราะห์แบบรวมตัวแปร (Enter Method) และแบบขั้นตอน (Stepwise Method)

ผลการวิจัย

1. ลักษณะบุคลิกภาพความต้องการด้านการเป็นระเบียบ และความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในงาน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($r = .117$ และ $.09$ ตามลำดับ) ลักษณะบุคลิกภาพความต้องการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในงานอย่างมีนัยสำคัญน้อยกว่า .05 ($r = -.104$)

2. ลักษณะบุคลิกภาพความต้องการเป็นระเบียบและความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่นสามารถร่วมกันทำนายความพึงพอใจในงานของพยาบาลได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($R^2 = .027$) และมีสมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$SAT_2 = .1404 * Ord_2 + .1179 * Dom_2$$

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารโรงพยาบาลควรให้ความสนใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ว่ามีความต้องการอะไรบ้างที่จะส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานอาชีพพยาบาล

2. การพิจารณาอบหมายงาน ควรคำนึงถึงอายุ ประสบการณ์การทำงานและสภาพการสมรสของพยาบาลด้วย เพราะงานวิจัยนี้พบว่า ตัวแปรเหล่านี้ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานและลักษณะบุคลิกภาพความต้องการของพยาบาล

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจในงานของพยาบาลวิชาชีพ กับตัวแปรทางด้านประสิทธิภาพการทำงาน ลักษณะการบริหารงาน เพื่อให้ได้ความเข้าใจที่กว้างขวางและชัดเจนขึ้น ในการนำประโยชน์ที่ได้ไปใช้กับการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรบุคลิกภาพความต้องการเป็นระเบียบ และความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพยาบาล ว่ามีผลต่อกันอย่างไร
3. ควรศึกษาและปรับปรุงความตรงของแบบวัด EPPS ฉบับภาษาไทย โดยศึกษาร่วมกับแบบวัดอื่น เช่น แบบวัดบุคลิกภาพ CPI เป็นต้น
4. ควรศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลในสถาบันอื่นๆ อีก เพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานของบุคลิกภาพของพยาบาล เพื่อใช้ในการแปลและอธิบายลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลได้สมบูรณ์ขึ้น